

Návrh projektu riadenia a rozvoja školy

*Výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa/ky školy
Evanjelickej spojenej školy, M. R. Štefánika 19, Martin*

Zhrnutie projektu

Zmysel existencie Evanjelickej spojenej školy v Martine (ďalej len ESS) a cieľ jej pôsobenia je výstižne vyjadrený vo vízii školy: ESS „*chce byť školou, v ktorej inšpirovaní Kristom, ideme o krok ďalej:*

- *vo viere, ktorá prináša ovocie*
- *v rozvíjaní kultúry myslenia*
- *v podpore rastu každého z nás*
- *v láskavom a zodpovednom vytváraní spoločenstva.*

Zo školy ako inštitúcie na školu ako komunitu rozvoja – miesto, kde učenie mení životy.“
Môj projekt riadenia a rozvoja ESS nadväzuje na doterajšie výsledky a pôsobenie školy, stabilizuje školské prostredie a pripraví školu na budúce výzvy tak, aby škola efektívnejšie napĺňala svoju víziu a pripravovala erudovaných absolventov, ktorí inšpirovaní Kristom budú ochotní urobiť krok navyše a zmeniť svet k lepšiemu.

Kontext a východiská

ESS je vzdelávacia inštitúcia v zriaďovateľskej pôsobnosti VD ECAV na Slovensku. Vznikla v roku 2004 z iniciatívy Biblickej školy v Martine (ďalej ako BŠ), ktorá do decembra roku 2012 bola aj jej zriaďovateľom. Hlavná motivácia vzniku a existencie ESS bola a stále je misijná: pomocou kvalitného vzdelávania a výchovy komunikovať kresťanské evanjelium milosti študentom a rodičom. Biblická škola spolu s Nadáciou kresťanského vzdelávania (ďalej ako NKV) a CZ ECAV v Martine boli aj sú najdôležitejšími partnermi ESS, ktorí podporujú školu finančne, materiálne, personálne a zabezpečujú medzinárodné kontakty hlavne s partnerskými organizáciami v USA.

ESS patrí počtom medzi najväčšie v regióne ako aj v ECAV. V prebiehajúcom šk. roku 2025/2026 študuje na ESS spolu 751 žiakov, z toho je 18 detí z Ukrajiny a 12 žiakov v zahraničí. Od šk. roku 2017/2018, keď je ESS poskytuje vzdelanie vo všetkých ročníkoch, je počet žiakov stabilizovaný v priemere okolo čísla 750 (napr. v šk. roku 2024/2025 bol počet študentov 748). Počty žiakov na jednotlivých stupňoch v tomto šk. roku sú zobrazené v Tabuľke č. 1:

Tab. č. 1

Stupeň	Celkový počet žiakov	Žiaci v Ukrajiny	Žiaci v zahraničí
Materská škola	71	0	0
Základná škola 1. stupeň	182	6	2
Základná škola 2. stupeň	232	12	8
Gymnázium	266	0	2
Spolu	751	18	12

V tomto šk. roku pracuje na ESŠ spolu 120 zamestnancov, z toho 82 pedagogických a odborných, 29 nepedagogických zamestnancov a 9 zamestnancov na čiastočný úväzok. Fluktuácia zamestnancov je priemerne dlhodobo pod 8% na školský rok. Škola si prenajíma priestory vo ôsmich budovách, ktoré sú až na jednu (budova Živeny) situované v okolí evanjelického kostola, Prvého slovenského gymnázia a Memorandového námestia, ktoré svojím historickým *genius loci* prispievajú k jedinečnému charakteru školy.

Diagnóza (silné, slabé stránky, príležitosti a hrozby)

Silnou stránkou ESŠ je skúsený a erudovaný tím pedagogických a nepedagogických zamestnancov ako aj vedúcich zamestnancov. Škola je veľmi dobre organizovaná. Medzi silné stránky nepochybne patrí kvalita kresťanského vzdelávania a kresťanských projektov, ktoré žiakom sprostredkujú kresťanskú vieru a hodnoty. Medzi silné stránky je potrebné zaradiť aj množstvo inovačných vzdelávacích projektov (napr. viditeľné myslenie a pod.), ktorých cieľom je zlepšovať kvalitu vzdelávania ako aj implementovať individuálny prístup k vzdelávaniu. Veľkým plusom sú určite sociálne projekty ako aj medzinárodné výmenné projekty, či už cez program Erasmus v štátoch EÚ alebo cez BŠ v USA. Škola sa vyznačuje veľmi aktívnym ZRPŠ, je dobre etablovaná, v regióne je považovaná za úspešný projekt a množstvo uchádzačov prevyšuje kapacitu školy.

Medzi slabé stránky je potrebné zaradiť vyčerpanosť pedagógov, ako aj ich určitú a vcelku pochopiteľnú apatickosť voči reformám a inováciám, ktoré učiteľov vyčerpávajú a nie sú vždy efektívne implementované. Medzi slabé stránky patrí nedokončená infraštruktúra (hlavne Nová budova školy, ale napr. aj budova EMŠ a jej príľahlej jedálne, atď.), absencia plnohodnotnej telocvične a rozsiahly areál s excentricky umiestnenou budovou Živeny. Vo vzdelávacej oblasti sú určite rezervy v implementácii dialógu a porozumenia medzi vierou a vedou hlavne v predmetoch mimo predmetu Evanjelické a.v. náboženstvo, čo zoslabuje misijný charakter a jedinečnosť školy.

Ohľadom príležitostí, školy všeobecne a ESŠ konkrétne má v dnešnom globálnom svete nastupujúcej umelej inteligencie, sociálnych sietí, všadeprítomných dezinformácií a spoločenskej polarizácie nezastupiteľnú a jedinečnú príležitosť: naučiť študentov rozlišovať pravdivé informácie od poloprávdy a lží, tieto informácie premeniť na poznanie

a s týmto poznaním klopať na bránu múdrosti. Múdrosti, tej biblickej, zhora, ktorá zahŕňa aj naplnenie a zosúladenie zmyslu existencie každého človeka zo zmyslom celého univerza. Múdrosti, ktorá verí, že pravda a láska zvíťazia nad lžou a nenávisťou, lebo raz a navždy už zvíťazili v príbehu Ježiša z Nazareta, Božieho Syna. ESŠ ako *sui generis* v Turčianskom senioráte má takto jedinečnú príležitosť naplňovať toto poslanie v Turci a okolí a tak pokračovať v odkaze martinských evanjelických škôl vychovávaním ľudí, ktorí inšpirovaní Kristom, nájdu osobné naplnenie a zmenia svet k lepšiemu.

Medzi hrozby je potrebné zahrnúť znižovanie počtu narodených detí v celej SR ako aj v Martine. Podľa odhadov o šesť rokoch bude na základných školách v Martine študovať približne o 850 detí menej ako je tomu dnes. Ďalšou hrozbou je možné krátenie normatívu pre cirkevné a súkromné školy podľa pripravovanej novely financovania z dielne MŠ SR. Treťou hrozbou sú globálne hrozby (vojnové konflikty, pandémie a pod.), ktoré môžu spôsobiť zníženie či výpadok financií od NKV a BŠ, ktorá peniaze na rekonštrukciu priestorov a rozvojové projekty získava od partnerských cirkevných zborov a jednotlivcov, hlavne z USA. V neposlednom rade hrozbou je aj vyhorenie a únava učiteľského kolektívu a z toho prameniace odchody. V kombinácii s nedostatkom učiteľov na trhu práce to môže spôsobiť destabilizáciu učiteľského kolektívu a narušiť fungovanie a poslanie školy.

Návrh rozvojových opatrení

V prvom rade je potrebné konštatovať, že ESŠ je stabilizovaná inštitúcia a cieľom rozvojových opatrení je súčasnú stabilizáciu posilniť, pokračovať v rozvojových projektoch a školu pripraviť na prichádzajúce výzvy. Mojm prvoradým cieľom bude stabilizovať učiteľský kolektív a pokračovať v podpore profesijného vzdelávania učiteľov spôsobom, ktorý im pomôže v ich profesii a zároveň prinesie viac radosti, spokojnosti a zadosťučinenia do ich života. Pomocou individuálnych stretnutí zmapujem ich očakávania, potreby a zdroje frustrácií a prispôbim systém podpory a rastu tak, aby vyhovoval jednotlivcovi a bol v harmónii s poslaním školy.

Ďalším rozvojovým projektom je posilnenie a rozšírenie dialógu medzi vierou a vedou. Práve kresťanská škola je unikátnym priestorom, kde vo vzájomnej tolerancii môže tento dialóg kultivovane prebiehať naprieč všetkými predmetmi. Tento dialóg prirodzene zlepšuje kvalitu vzdelávania jednotlivých predmetov, bez ohľadu či patria do nejakej kategórie, a tým motivuje k individuálnemu rastu učiteľov a študentov v duchovnej aj odbornej oblasti. Má potenciál zmeniť „školu ako inštitúciu na školu ako komunitu rozvoja – miesto, kde učenie mení životy“ ako sa píše vo vízii ESŠ. Takáto škola je priestorom na osobné svedectvá, argumentáciu a počúvanie s porozumením, ktorý nielen že vzdeláva jeho účastníkov, ale aj pripravuje pre dnešný svet a jeho dynamiku, v ktorom vzťah vedy a viery zohráva kľúčovú úlohu. Práve existencia tohto dialógu má potenciál posilniť jedinečnosť ESŠ a zabezpečiť jej atraktívnosť a naplnenosť aj v demograficky zhoršenom prostredí.

Ekonomická a materiálna stabilita patrí tiež medzi nevyhnutné predpoklady zdravého fungovania školy. Využijem všetky osobné kontakty a väzby na NKV, Biblickú školu, CZ ECAV v Martine aj zahraničných partnerov, aby som zabezpečil dostatok financií na rekonštrukciu, potrebné rozvojové projekty školy a budovanie rezervy pre prípad výpadku financovania so strany štátu. Budem pokračovať v rozširovaní portfólia partnerských škôl a inštitúcií v Európe a USA, aby viac učiteľov a študentov mohlo absolvovať zmysluplné výmenné pobyty. Je to práve aj nadštandardná medzinárodná spolupráca, ktorá ESS dáva pridanú hodnotu a robí ju atraktívnou v konkurenčnom prostredí škôl v Martine aj okolí. Medzi dôležité úlohy bude patriť aj aktualizácia nájomných zmlúv, oživenie projektu rekonštrukcie Zborového domu na plnohodnotnú telocvičňu a zborové centrum pre prácu s mládežou a deťmi či sťahovanie tried z budovy Živeny.

PodĎakovanie a prosba

Na záver by som rád poďakoval končiacemu riaditeľovi Jozefovi Sopoligovi za jeho prácu a nasadenie, ktorého dobré ovocie všetci vidíme. V novej etape života mu želám veľa Božieho požehnania, múdrosti a zdravia a teším sa na ďalšiu spoluprácu. Samozrejme vďaka patrí aj zástupkyňiam a zástupcovi riaditeľa, duchovným správkyniam, učiteľkám a učiteľom, vychovávateľom a vychovávateľkám, špeciálnym pedagogičkám, psychologičkám, asistentkám, administratívnym pracovníčkam, školníkom, upratovačkám a všetkým, ktorí svojím dielom prispievate k tomuto jedinečnému a úspešnému projektu. Vďaka patrí aj pracovníkom BŠ, NKV a CZ ECAV v Martine za ich podporu a kooperáciu.

Mne ako veriacemu človeku je jasné, že všetky naše plány a vízie sú len slovami na papieri, ak sa k nim neprizná trojjediný Boh. Ako hovorí žalmista „*Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú stavitelia*“ (Ž 127,1). Preto vnímam aj tento projekt ako modlitbu a prosbu k Bohu, aby sa k mojím plánom priznal. A vás, milé členky a členovia výberovej komisie prosím, aby ste túto moju víziu nielen zhodnotili, zvažili, pomenovali jej silné a slabé stránky, ale hlavne sa pridali k úspešnému projektu riadenia a rozvoja školy (či už môjmu alebo iných kandidátov), aby sme mohli spolu pokračovať v budovaní ESS na radosť ľudí a na slávu Božiu.

V Martine 5.6.2026

Adrian Kacian